

NAGRAJENCI, MENTORJI IN ORGANIZATORJI OSNOVNOŠOLCEM NAMENJENEGA NATEČAJA NAJBOJŠE LITERARNO DELO NA TEMO ZNANA OSEBNOST MOJEGA KRAJA, KI JE POTEKAL V OKVIRU 5. GLASERJEVEGA FESTIVALA. /IVO ŽAJDELA

Glaser – osebnost, ki nagovarja

5. Glaserjev festival je osvetlil življenje Marka Glaserja (1806–1889), duhovnika in kulturnega ustvarjalca

Duhovnik, pesnik in pisec Marko Glaser je s svojim delom močno zaznamoval Malečnik in širši mariborski prostor. Po študiju v Gradcu je leta 1843 prevzel župnijo Sv. Petra pri Mariboru, kjer je deloval kar 46 let ter se uveljavil kot vsestranski duhovnik, vzgojitelj in kulturni delavec. Njegovo delo pa je pomembno prispevalo tudi k razvoju Maribora. Zaradi izjemnih zaslug ga je škof Anton Martin Slomšek leta 1859 predlagal za častnega kanonika.

Tesno povezan s knjigami

Glaser je bil vse življenje tesno povezan s knjigami – pisal jih je, izdal in širil med ljudi, hkrati pa kot župnik skrbno vodil tudi uradne župnijske zapise, od matičnih in oznaničnih knjig do urbarjev. Prav ta bogata dediščina je bila v ospredju letošnjega, že 5. Glaserjevega festivala, ki je bil v Malečniku in Ljubljani od 20. do 23. aprila pod častnim pokroviteljstvom mariborskega nadškofa metropolita msgr. Alojzija Cvikla, organizirala pa ga je župnija Sv. Peter pri Mariboru – Malečnik s partnerji.

V ponedeljek, 20. aprila, se je festival začel z odprtjem razstave *Marko Glaser in knjige* v Glaserjevem salonu z galerijo v Malečniku. Na razstavi, pripravila sta jo Nadškofijski arhiv Maribor in Župnijska knjižnica Jurija Borešiča Malečnik, so bile na ogled knjige, ki pričajo o Glaserjevem življenju in delu. Najprej dela, ki jih je pisal in ustvarjal, nato knjige, ki jih je vodil kot župnik in so neločljivo povezane z zgodovino kraja. Razstavno pripoved so dopolnjevale publikacije o njegovem življenju in bogatem delovanju. Poseben umetniški poudarek večera je bila interpretacija Glaserjevega pisma očetu, ki ga je prebrala dramska igralka Milada Kalezić, Borštnikova

nagrajenka in častna članica Župnijske knjižnice Jurija Borešiča. Pismo razkriva njegovo globoko spoštovanje, skrb in sinovsko ljubezen, pa tudi njegovo duhovno držo.

Dragocen zgodovinski vir

Mag. Lilijana Urlep, arhivska svetovalka Nadškofijskega arhiva v Mariboru, je med njegovimi deli izpostavila *Zlate bukvice od Srca Jezusovega* in *Dušni vižar*, ki sta bili »večkrat ponatisnjeni in zelo priljubljeni«. Posebej je opozorila tudi na pomen župnijskih zapisov, ki jih je Glaser vodil v Malečniku in so danes dragocen vir za zgodovino kraja. Urlepova je Glaserja opisala kot »človeka izredne širine«, čigar delo ostaja pomembna dediščina prostora in časa, v katerem je deloval.

V tem duhu se je festivalsko dogajanje nadaljevalo naslednji dan, v torek, 21. aprila, ko so ob 19. uri pripravili spominsko sveto mašo ob 220. obletnici rojstva Marka Glaserja. Po njej so se zbrani poklonili njegovemu spominu še s položitvijo venca na njegovo grobnico v svetišču Device Marije na Gorci. Nadškof Alojzij Cvikl, častni pokrovitelj letošnjega festivala, je v pridigi

osvetlil življenje in delo Marka Glaserja. Oznčil ga je kot izjemno vsestransko osebnost, saj je »kot duhovnik na človeka gledal celostno«, bil predan vzgoji, izobraževanju in duhovni rasti skupnosti. Spomnil je, da je bil Glaser župnik v Malečniku kar 46 let in da je njegovo delo močno preseglo lokalne okvire. Posebej je izpostavil njegovo povezanost z Antonom Martinom Slomškom in prispevek k razvoju Maribora: »Danes žanjemo sadove njegovega prizadevanja.« Ob tem je poudaril aktualnost njegove zapuščine: »Njegovo poslanstvo ostaja živo med nami kot navdih in spodbuda.«

Literarni natečaj, ki Glaserjevo dediščino približuje mladim

Festivalsko dogajanje se je po tem nadaljevalo z vsebinami, ki so Glaserjevo dediščino približale tudi mlajšim generacijam. Tako so 22. aprila v dvorani

Slovenske matice v Ljubljani razglasili nagrajence literarnega natečaja za osnovnošolce in premierno predstavili monografijo o Glaserju, kar je njegovo zgodbo še bolj povežalo. Slovenska matica in župnijska knjižnica Jurija Borešiča Malečnik sta z natečajem za najboljše literarno delo na temo *Znana osebnost mojega kraja*, namenjenim osnovnošolcem v Republiki Sloveniji in zamejstvu, učence povabili k razmisleku o tem, kaj jim pomeni zgled velikih Slovencev, ki so pomagali ustvarjati

NATEČAJ JE
OSNOVNOŠOLCE
POVABIL K
RAZMISLEKU
O TEM, KAJ
JIM POMENI
ZGLED VELIKIH
SLOVENCEV.

našo prihodnost. Nagrajence je izbrala strokovna žirija v sestavi akademik dr. Milček Komelj, Zarika Snoj Verbovšek, dr. Sebastijan Valentan in dr. Ignacija Fridl Jarc, priznanja pa sta jim podelila Sebastijan Valentan in vodja župnijske knjižnice Jurija

Borešiča Malečnik: za *Pesem o Jožefu Stefanu* Tristanu Pajiču (OŠ Kolezija, mentorica Monika Nataša Krajnc), za *Zgodbo, ki še ni končana* Benjaminu Babiču (OŠ Šmartno ob Paki, mentorica Mojca A. Juras), za spis *Župnik Mirko Škoflek – srce župnije v Šempetru v Savinjski dolini* Emi Četina (mentorica Valentina Toman Čemožnik), za zgodbo *Mario Magajna – tržaški fotograf in fotoreporter* Franziski Victorii Tomsic in za spis *Anton Piščanec – dolgoletni katarinski župnik* Beatrice Marassi (obema je bila mentorica Kristina Kovačič).

Prireditve je obogatil glasbeni nastop učenk Pevske šole Glasbene matice Ljubljana.

Predstavitve monografije o Glaserju kot vrhunec festivala

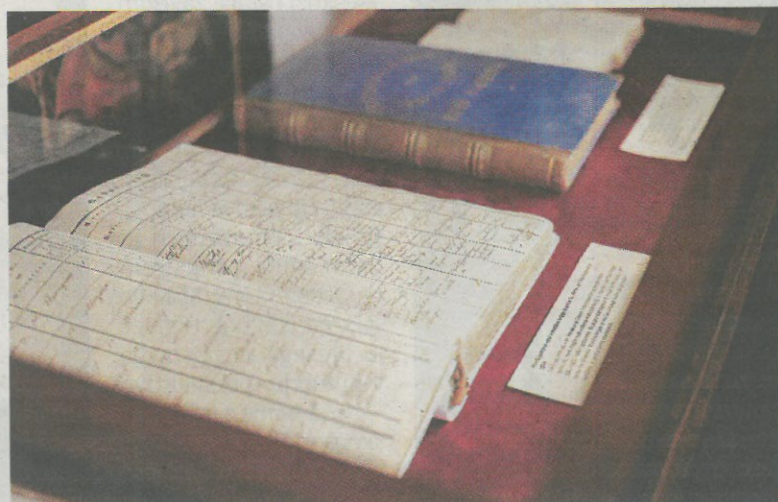
Slovesna predstavitve monografije v Glaserjevem salonu je v četrtek, 23. aprila, kot poklon pomembni osebnosti slovenskega prostora 19. stoletja zaokrožila niz dogodkov in povezala zgodovinski spomin z današnjim razumevanjem Glaserjeve vloge. Zbrane na osrednjem dogodku festivala je nagovoril dr. Sebastijan Valentan, župnik v Malečniku in voditelj Glaserjevega festivala. Dejal je, da je zaključek tega lepega štiridnevnega dogajanja priložnost za zahvalo in skupno refleksijo o pomenu Glaserjeve dediščine, in dodal, da gre za dogodek, ki presega lokalne okvire: »Skozi teh pet let se je zvrstilo veliko dogodkov, pomembnih ne samo za krajevno, pač pa tudi za slovensko zgodovino.« Valentan je posebej poudaril, da festival ni namenjen le spominu, temveč tudi ohranjanju in razumevanju dediščine: »Da bi ostalo nekaj nam in tudi našim zanamcem.« Prav v tem vidi tudi njegovo izobraževalno vrednost: »S tem se izobražujemo in postajamo bogatejši.«

Posebno pozornost je namenil župnijski knjižnici, ki je »živo središče dediščine«. Izdajo monografije, ki »prvič v zgodovini prinaša zbrani dokument dela in osebnosti tega pomembnega človeka«, pa je označil kot ključen prispevek k razumevanju osebnosti in dela Marka Glaserja.

Trajen pomen za kulturno in duhovno zgodovino

Dogodka so se udeležili tudi partnerji festivala, med njimi so bili prodekanja Teološke fakultete Univerze v Ljubljani prof. dr. Barbara Simonič, ravnateljica Osnovne šole Malečnik Mateja Veltrusky, direktorica Pokrajinskega arhiva Maribor mag. Nina Gostenčnik in tajnica-urednica Slovenske matice doc. dr. Ignacija Fridl Jarc. Nagovor župana Mestne občine Maribor Saša Arsenoviča je prebral Andrej Perko, član malečniškega ŽPS.

Sledila je predstavitve monografije *Marko Glaser. Izbrana dela*, ki sta jo v sozaložništvu izdali Slovenska matica in malečniška župnija. Obširno in poglobljeno delo ter Glaserjevo vlogo in pomen v cerkveni, kulturni in družbeni zgodovini so v pogovoru, ki ga je vodila dr. Ignacija Fridl Jarc, z različnih strokovnih vidikov osvetlili dr. Sebastijan Valentan, mag. Lilijana Urlep in dr. Fanika Vrečko. Monografija ne prinaša le pregleda njegovega dela, temveč odpira nove poglede na njegovo vlogo v slovenskem prostoru ter potrjuje njegov trajni pomen za kulturno in duhovno zgodovino. 5. Glaserjev festival je združil kulturne, duhovne in znanstvene vsebine ter znova osvetlil življenje in delo Marka Glaserja, duhovnika, pesnika, pisatelja in pomembnega sodelavca škofa Slomška.

FESTIVAL SE JE ZAČEL Z ODPRTJEM RAZSTAVE MARKO GLASER IN KNJIGE V GLASERJEVEM SALONU Z GALERIJO. /DOMEN PERMOZER

V MALEČNIKU IN LJUBLJANI JE MED 20. IN 24. APRILOM POTEKAL 5. GLASERJEV FESTIVAL. /DOMEN PERMOZER